

FIȘA DISCIPLINEI

(licență)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava
Facultatea	Istorie, Geografie și Științe Sociale
Departamentul	Științe Umane și Social-Politice
Domeniul de studii	Istorie
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Istorie

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Introducere în istoria modernă universală				
Titularul activităților de curs	Lector univ.dr. Dinu Balan				
Titularul activităților aplicative					
Anul de studiu	II	Semestrul	3	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categorizația formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară				DF
	Categorizația de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	5	Curs	3	Seminar	2	Laborator/lucrări practice	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	70	Curs	42	Seminar	28	Laborator/lucrări practice	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	40
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	30
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	32
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	102
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	175
Numărul de credite	7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	
Competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	● Notebook, videoproiector, ecran de proiecție
Desfășurare aplicații	Seminar ● Computere, videoproiector, fișe xerox, reviste și volume de documente.
	Laborator/lucrări practice ●
	Proiect ●

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1. Regăsirea informației despre trecutul istoric. CP2. Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor. CP3. Prezentarea orală și scrisă, în limba programului de studii și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate.
-------------------------	--

	<p>CP5. Utilizarea conceptelor și a metodelor de bază ale cel puțin unei alte științe sociale sau umaniste, sau ale unei discipline de graniță între istorie și alte științe (sociologia, antropologia, istoria artei, economia, psihologie, filozofia etc.).</p> <p>CP6. Producerea punctuală a unor noi cunoștințe istorice pe baza cunoașterii aprofundate a unei epoci și/sau probleme istorice de complexitate medie.</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului.</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse.</p> <p>CT3. Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Formarea unei percepții generale asupra problemelor majore ale lumii moderne și cunoașterea caracteristicilor istoriei moderne universale.
-----------------------------------	--

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<p>1. Introducere în istorie modernă universală.</p> <p>-Aspecte fundamentale ale istoriei moderne universale (concept, periodizare, controverse).</p> <p>-Izvoarele istoriei moderne universale.</p> <p>-Problematika esențială a epocii moderne.</p> <p>-Lumea la începutul secolului al XVII-lea: privire generală.</p>	2	<p>prelegerea intensificată, conversația euristică, modelarea didactică, dezbateră, învățarea prin descoperire, studiul de caz, asaltul de idei, exercițiul, problematizarea, metodele învățării gândirii critice și prin cooperare</p>	
<p>2. Revoluția engleză – prima mare revoluție burgheză.</p> <p>-Premisele Revoluției burgheze din Anglia.</p> <p>-Viața politică engleză între 1603-1640.</p> <p>-Războaiele civile (1642-1649).</p> <p>-Anglia în vremea Republicii și a Protectoratului.</p>	2		
<p>3. Anglia de la Restaurație la „Glorioasa revoluție”</p> <p>-Restaurația Stuartilor</p> <p>-Glorioasa revoluție.</p> <p>-Anglia în vremea ultimilor Stuarti</p>	2		
<p>4. Dezvoltarea Angliei în în secolul al XVIII-lea.</p> <p>-Epoca primilor regi din dinastia de Hanovra: organizarea și consolidarea sistemului parlamentar englez (1714-1760)</p> <p>-Viața politică engleză la sfârșitul secolului al XVIII-lea</p> <p>-Revoluția industrială în Anglia</p> <p>-Formarea imperiului colonial britanic</p>	2		
<p>5. Europa Centrală de la jumătatea secolului al XVII-lea până la sfârșitul secolului al XVIII-lea.</p> <p>-Sfântul Imperiu Romano-german: lumea germană după Războiul de 30 de ani</p> <p>-Prusia și ascensiunea sa</p> <p>-Austria – monarhie dunăreană</p> <p>-Statele italiene până la sfârșitul secolului al XVIII-lea</p>	2		

<p>6. Rusia și Polonia în secolele XVII-XVIII. -Rusia înainte de Petru cel Mare: situația internă și politica externă -Rusia în vremea lui Petru cel Mare (1689-1725) -Absolutismul luminat. Rusia în vremea Ecaterinei a II-a -Polonia în secolele XVII-XVIII: politică internă și externă. -Cele trei împărțiri și dispariția statului polon</p>	2		
<p>7. Statele iberice și Olanda în primele secole ale epocii moderne. -Spania: de la mărire la decădere (viața politică internă, politica externă, imperiul colonial) -Portugalia: repere politice -Olanda în perioada modernității timpurii</p>	2		
<p>8. Revoluția americană. Formarea SUA. -Coloniile engleze din America de Nord -Preliminarii revoluționare. Începutul războiului. <i>Declarația de Independență</i> -Desfășurarea războiului de independență. -Constituția și reformele. Urmările și însemnătatea revoluției americane</p>	2		
<p>9. Franța în vremea „Vechiului Regim” -Societatea franceză -Politica internă a Franței în vremea „Vechiului Regim” -Politica externă sub regimul absolutismului monarhic</p>	2		
<p>10. Marea Revoluție Franceză -Cauzele și premisele revoluției -Revoluția liberală (1789-1792) -Convenția girondină și proclamarea Republicii (1792-1793) -Guvernul revoluționar și Teroarea iacobină (1793-1794) -Reacția thermidoriană</p>	2		
<p>11. Franța în vremea lui Napoleon Bonaparte. -Sub regimul Directoratului (1795-1799) -Consulatul (1799-1804) -Imperiul (1804-1815) -Campaniile napoleoniene -Congresul de la Viena și Sfânta Alianță</p>	2		
<p>12. Europa occidentală în prima jumătate a secolului al XIX-lea -Anglia: viață politică, repere economice, mișcarea chartistă; -Franța între două Imperii (1815-1852)</p>	2		
<p>13. Lumea germană în prima jumătate a secolului al XIX-lea -Imperiul austriac -Confederația germană și Prusia -Anul 1848 în lumea germană -Revoluția de la 1848 în Ungaria</p>	2		

<p>14. Ascensiunea Rusiei în secolul al XIX-lea -Imperiul Țarist în prima parte a secolului al XIX-lea: repere politice fundamentale</p> <p>-Politica externă a Rusiei până la Congresul de la Paris (1856)</p> <p>-Epoca reformelor: Rusia în perioada domniei țarului Alexandru al II-lea (1855-1881)</p> <p>-Congresul de la Berlin și noua ordine politică europeană</p>	2		
<p>15. Imperiul Otoman și problema orientală - Imperiul Otoman și „problema orientală” până la sfârșitul secolului al XVIII-lea -Imperiul Otoman între crize și reforme. Tanzimatul</p> <p>-Sud-estul Europei la turnura secolelor XIX-XX: evoluția „chestiunii orientale” și sfârșitul Imperiului Otoman</p>	2		
<p>16. Formarea statelor naționale moderne din centrul Europei -Unificarea Italiei -Unificarea Germaniei</p>	2		
<p>17. Statele Unite ale Americii în secolul al XIX-lea: o putere în expansiune și contradicțiile sale -Statele Unite ale Americii până la 1861: expansiune și criză -Războiul civil (1861-1865) -Reconstrucție, progres și reacțiune (1865-1914) -Politica externă a SUA de la războiul de secesiune până la Primul Război Mondial: izolaționism, panamericanism, imperialism</p>	2		
<p>18. Lumi extraeuropene de la începutul secolului al XIX-lea până la Primul Război Mondial -America Latină în secolul anterior Primului Război Mondial: revoluție, independență, dictatură -Japonia în era Meiji -China între criza internă și presiunea externă -India sub dominație britanică</p>	2		
<p>19. Tripla Alianță (Puterile Centrale) -Germania în perioada 1870-1914 -Austro-Ungaria de la dualism la primul război mondial (1867-1914) -Italia în ultimele decenii ale secolului al XIX-lea și la începutul secolului al XX-lea (1871-1914) -Formarea Triplei Alianțe</p>	2		
<p>20. Tripla Înțelegere (Antanta) -Franța în vremea celui de al Doilea Imperiu (1852-1870) și a celei de a Treia Republici (1871-1914) -Anglia de la jumătatea secolului al XIX-lea până la Primul Război Mondial (1850-1914) -Rusia la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea -Formarea Triplei Înțelegeri (Antanta)</p>	2		

21. Primul Război Mondial (1914-1918) -Premise, cauze, responsabilitate -Începutul Primului Război Mondial. Criza din iulie 1914 -Desfășurarea operațiunilor militare. Fronturi principale și secundare -Primul Război Mondial: caracteristici, implicații, consecințe -Dificultățile păcii: în căutarea unei noi ordini mondiale. Conferința și tratatele de pace de la Paris	2		
--	---	--	--

Bibliografie

Audoin-Rouzeau, Stéphane, Becker, Annette, *Războiul redescoperit: 1914-1918*, București, Editura Corint, 2014.
 Baer, Marc David, *Otomanii. Hani, cezari și califi*, București, Editura Humanitas, 2023.
 Barber, John R., *Istoria Europei moderne*, București, Editura Lider, f.a.
 Berstein, S., Milza, P., *Istoria Europei*, vol. 3, *State și identități europene (secolul XV-1815)*, Iași, Institutul European, 1998.
 Berstein, S., Milza, P., *Istoria Europei*, vol. 4, *Naționalismele și concertul European Secolul XIX (1815-1914)*, Iași, Institutul European, 1998.
 Bocșan, Nicolae, Leu, Valeriu, *Cronologia istorică a Europei Centrale (1848-1989)*, Iași, Editura Polirom, 2001.
 Ciachir, Nicolae, *Istoria popoarelor din sud-estul Europei în epoca modernă (1789-1923)*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2011.
 Ferguson, Niall, *Imperiul: cum a creat Marea Britanie lumea modernă*, Iași, Editura Polirom, 2018.
 Ferguson, Niall, *Marele Război: 1914-1918*, Iași, Editura Polirom, 2021.
 Figes, Orlando, *Dansul Natașei. O istorie culturală a Rusiei*, Iași, Editura Polirom, 2017.
 Gaillard, Jean-Michel, Rowley, Anthony, *Istoria continentului european. De la 1850 până la sfârșitul secolului XX*, Chișinău, Editura Cartier, 2001.
 Howard, Douglas, A., *O istorie a Imperiului Otoman*, Iași, Editura Polirom, 2021.
 Kennedy, Paul, *Ascensiunea și decăderea marilor puteri. Transformări economice și conflicte militare din 1500 până în 2000*, Iași, Editura Polirom, 2011.
 Kitchen, Martin, *O istorie a Germaniei moderne: de la 1800 până în prezent*, București, Editura Humanitas, 2021.
 McAuliffe, Mary, *La Belle Époque. Amurgul unei lumi*, București, Editura Corint Books, 2020.
 Roberts, J.M., Westad, Odd Arne, *Istoria lumii din preistorie până în prezent*, Iași, Editura Polirom, 2018.
 Simms, Brendan, *Europa: lupta pentru supremație de la 1453 până în prezent*, Iași, Editura Polirom, 2015.
 Taylor, A.J.P., *Monarhia habsburgică 1809-1918*, București, Editura All, 1998.
 Todorova, Maria, *Balkanii și balcanismul*, București, Editura Humanitas, 2000.
 Townson, Duncan, *Franța în revoluție*, București, Editura All Educational, 2000.
 Vergatti, Radu-Ștefan, *Sfânta Alianță: un model istorico-juridic pentru o Uniune Europeană*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2004.
 Wiesner-Hanks, Merry E., *Early Modern Europe, 1450-1789*, Third Edition, Cambridge, Cambridge University Press, 2022.

Bibliografie minimală

Berstein, S., Milza, P., *Istoria Europei*, vol. 3-4, Iași, Institutul European, 1998.
 Ciachir, Nicolae, *Istoria universală modernă*, 2 vol., București, Editura Oscar Print, 1998.
 Kinder, Hermann, Hilgemann, Werner, *Atlas de istorie mondială*, 2 vol., București, Grupul Editorial RAO, 2001.
 Roberts, J.M., Westad, Odd Arne, *Istoria lumii din preistorie până în prezent*, Iași, Editura Polirom, 2018.

Aplicații (Seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
I. Seminar introductiv. Prezentarea tematicii și a bibliografiei. -Prezentarea tematicii și a bibliografiei. -Prezentarea fișei disciplinei. -Obiectivele generale și specifice. -Explicații privind desfășurarea orelor de curs și de seminar. -Modalități de evaluare -Repartizarea sarcinilor de lucru.	2	metodele învățării gândirii critice și prin cooperare, comparația, problematizarea, demonstrația, dezbateră, studiul de caz, asaltul de idei, eseul de cinci minute	

<p>2. Introducere în istoria modernă universală: aspecte generale și precizări metodologice -Concepte fundamentale, periodizare, marile probleme, bibliografie. -Izvoarele istoriei moderne universale.</p>	2		
<p>3. Gânditori politici în Anglia secolului al XVII-lea: inventarea principiilor moderne de guvernare -Thomas Hobbes și statul absolutist. -John Locke și limitele puterii civile.</p>	2		
<p>4. Iluminismul și gândirea politică modernă. -Premisele gândirii politice moderne. -Perioada „despotismului luminat”. -Nașterea mișcării constituționaliste.</p>	2		
<p>5. Un monument al gândirii politico-juridice moderne: Constituția americană. -Natura și geneza Constituției Statelor Unite. -Regim politic, instituții și principii fundamentale. -Interpretare, revizuire, evoluție.</p>	2		
<p>6. Revoluția Franceză și „drepturile omului”. -<i>Declarația Drepturilor Omului și ale Cetățeanului</i> din 1789: scurtă prezentare. -Drepturile omului și ale cetățeanului: o viziune politică novatoare. -Urmări.</p>	2		
<p>7. Radicalism și moderație în contextul luptelor ideologice din timpul Revoluției franceze. -Radicalism și extremism: de la ideologie la Teroare. -Ideologii moderate, centrate pe rațiune și progres.</p>	2		
<p>8. Liberalismul în secolul XIX. -Ideologia liberală. - Liberalismul și burghezia: sociologia liberalismului. -Liberalism și viață politică: marile etape ale dezvoltării liberalismului în secolul al XIX-lea.</p>	2		
<p>9. Apariția democrației: teorie și practică până la Primul Război Mondial. -Ideile democratice. -Democrație și forțe sociale. -Societățile spre democrația politică și socială: instituțiile și viața politică.</p>	2		
<p>10. Socialism, marxism și sindicalism. Mișcarea muncitorească. -Apariția ideilor radicale: „socialismul utopic”. -„Socialismul științific” al lui Marx și Engels. -Internaționalele socialiste. -Fațete ale socialismului în diverse țări europene: Germania, Franța, Anglia, Austria. -Socialismul, sindicalismul și mișcarea muncitorească.</p>	2		
<p>11. Gândirea contrarevoluționară și diversele curente tradiționaliste. -Reacțiunea: respingerea ideilor revoluționare sau a modernității? Curente tradiționaliste.</p>	2		

12. Biserică, stat și individ în secolul al XIX-lea -Biserică și stat; -Laicizare și secularizare; -Vaticanul și reacția în fața modernizării și laicizării societății.	2		
13. Gândirea, cultura și civilizația europeană în secolul al XIX-lea și la începutul secolului al XX-lea -Cultura europeană în secolul al XIX-lea: caracteristici și evoluție; -Dezvoltarea științifică și tehnologică. -Marile curente literare și artistice: de la romantism la avangarde. -Cultura de masă	2		
14. La Belle Epoque. -Viață privată și imaginar social-politic în preajma Primului Război Mondial. - Anglia victoriană; -Franța din la belle epoque; -Viena fin-de-siècle.	2		

Bibliografie

Ariès, Philippe și Duby, Georges (coord.), *Istoria vieții private*, vol. V-VIII, București, Editura Meridiane, 1995-1996.
 Barber, John R., *Istoria Europei moderne*, București, Editura Lider, f.a.
 Ferguson, Niall, *Imperiul: cum a creat Marea Britanie lumea modernă*, Iași, Editura Polirom, 2018.
 Ferguson, Niall, *Marele Război: 1914-1918*, Iași, Editura Polirom, 2021.
 Figes, Orlando, *Europa*, Iași, Editura Polirom, 2021.
 Holslag, Jonathan, *O istorie politică a lumii. Trei mii de ani de război și pace*, București, Editura Litera, 2021.
 Kinder, Hermann, Hilgemann, Werner, *Atlas de istorie mondială*, 2 vol., București, Grupul Editorial RAO, 2001.
 Mureșan, C., *Culegere de texte pentru istoria universală*, 2 vol., București, Editura Didactică și Pedagogică, 1973.
 Nakamura, Hajime, *Orient și Occident: o istorie comparată a ideilor*, București, Editura Humanitas, 1997
 Parker, Geoffrey, *Compact History of the World*, New York, Barnes and Noble Books, 2002.
 Perovici, Minodora, *Istoria universală în texte*, București, Grupul Editorial Corint, 2003.
 Roberts, J.M., Westad, Odd Arne, *Istoria lumii din preistorie până în prezent*, Iași, Editura Polirom, 2018.
 Simms, Brendan, *Europa: lupta pentru supremație de la 1453 până în prezent*, Iași, Editura Polirom, 2015.
 Zamfir, Zorin, *Istoria țărilor din Asia, Africa și America Latină*, București, Editura Oscar Print, 1999.

Bibliografie minimală

Barber, John R., *Istoria Europei moderne*, București, Editura Lider, f.a
 Bizzocchi, Roberto, *Ghid pentru studiul istoriei moderne*, București, Editura All, 2007.
 Mureșan, C., *Culegere de texte pentru istoria universală*, 2 vol., București, Editura Didactică și Pedagogică, 1973.
 Perovici, Minodora, *Istoria universală în texte*, București, Grupul Editorial Corint, 2003.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Programul este autorizat de către Ministerul Educației și Cercetării, iar disciplina asigură competențele și aptitudinile care răspund nevoilor asociațiilor profesionale și angajatorilor publici și privați din domeniu.
- Aptitudinile și competențele pe care conținutul disciplinei le asigură cursanților se regăsesc cuprinse în clasificarea ocupațiilor din România (Nomenclatorul COR).

10. Evaluare

10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs

10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> ● Parcurgerea principalelor lucrări din bibliografia disciplinei. ● Cunoașterea principalelor concepte, fenomene și procese istorice care privesc istoria modernă universală. ● Capacitatea de a interpreta și analiza critic opinii istorice privitoare la diverse 	Examinare orală (bilet cu două subiecte)	50%

	aspecte ale istoriei universale din epoca modernă.		
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> • Implicarea în discuțiile și dezbaterile de seminar, dovedind interes, cunoștințe de specialitate și capacitatea de a valorifica izvoarele și bibliografia de specialitate în vederea (re)stabilirii cât mai precise a faptelor istorice; • Realizarea sarcinilor de lucru indicate (referat, prezentare de carte, analiză de documente etc.), dovedind integritate, profesionalism, capacitate de înțelegere, explicare, interpretare și analiză a faptelor istorice. 	dezbateri, referat, prezentare de carte, portofoliu, teste.	50%
Laborator/lucrări practice			
Proiect			
Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Standarde de performanță pentru nota 10 (curs): <ul style="list-style-type: none"> - Interpretarea critică a faptelor, proceselor și fenomenelor istorice specifice decupașului cronologic și tematic al disciplinei; - Parcurgerea a minimum o lucrare științifică pentru fiecare temă de curs propusă; - Abordarea interdisciplinară a aspectelor legate de marile probleme ale istoriei moderne universale (revoluție, constituție, stat-națiune, capitalism, liberalism democrație etc.); • Standarde minime de performanță (pentru nota 5, la curs): <ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea principalelor evenimente, procese și fenomene istorice ale modernității; - Explicarea noțiunilor, conceptelor și problemelor legate de istoria universală modernă; • Standarde de performanță pentru nota 10 (seminar): <ul style="list-style-type: none"> - Utilizarea adecvată a cunoștințelor de bază din domeniu în lucrări elaborate în cadrul seminarului (referate, recenzii, eseuri istorice etc.). - Prezentarea unei recenzii; • Standarde minime de performanță (pentru nota 5, la seminar): <ul style="list-style-type: none"> - Alcătuirea unui referat, pe o temă dată, respectând cerințele. 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2024		

Data avizării	Semnătura responsabilului de program
21.09.2024	Lector universitar dr. Violeta-Anca Epure

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
23.09.2024	

Data aprobării în consiliul facultății	Semnătura decanului
23.09.2024	